

giája nagyban segíthet, hogy mindezekről a kérdésekről alapjaiban ismerhessük meg a lelki gyakorlatok szerzőjének felfogását: megtanít, hogy kikerülhessük a kvietizmus és aktivizmus veszélyeit, mert megérteti az „in Deo operari” (Istenben tenni mindent) elvét, s ezenfelül áthidalja az asketizmus és miszticizmus közötti űrt, mert feltárja a tevékenységben szemlélődő életformát.

A végső megjegyzések nem vonnak le a nyomdatechnikailag is remek kiadvány értékéből. Célunk az ösztönzés: mit lehetne még — a legközelebbi kiadásban — bedolgozni az első és negyedik részbe, hogy így tökéletesebben megvalósíthatassuk Szent Ignác célját, s ezzel Isten nagyobb dicsőségét szolgálhassuk.

Héjja Gyula

Federico Ruiz, Bevezetés Keresztes Szent János tanításába.
Ford. Puskely Mária, szerkesztette Puskely Mária és Sági Ilona. Prugg Verlag, Eisenstadt, 1987. 208 o.

Ezzel a könyvvel nem „könyvet” vesz kezébe az olvasó, hanem egyszerű egyetemi jegyzetet. A szerző, a spanyol karmelita F. Ruiz, a római Teresianum Pápai Intézet professzora, nemzetközileg elismert Keresztes Szent János szakértő — olvasuk az Előszóban. A szerkesztők úgy állították össze a spanyol misztikus doktróról szóló szemeszter anyagát, hogy bőven kiegészítették a magyar olvasóközönség számára már nehezen hozzáférhető Keresztes Szent János-idézetekkel. Az így kialakított mű viszonylag teljes képet ad a karmelita egyháztanító klasszikus rendszeréről.

Az első négy fejezet az embert, hivatását, az avatott lelki vezetőt és a spanyol irodalom klasszikus alakját mutatja be, illetve elemzi misztikus nyelvezetének sajátosságait. A következőkben megismerkedhetünk a lelki kibontakozás folyamatával: élet az érzékek szintjén, a hit mélységei, tisztulás a szeretetben, a remény és emlékezet szerepe, majd a sötét éjszaka. Az egész folyamat dinamikáját a szeretet biztosítja; ez az út, az eszköz és egyben a cél is.

Aki bele-beleolvasott már Keresztes Szent János műveibe, bizonyára megállapította: nem könnyű olvasmány. Költőiség, száraz teológiai fejtegetések, misztikus lobogás, jelképek sokasága rejti a személyes élményekben gyökerező mondanivalót. Nos, Ruiz professzor könyve rácsot ad a kezünkbe: ha ezen keresztül nézünk a spanyol misztikus tanrendszerére, világosan kirajzolódnak alapgondolatai. Legrövidebben ő ezt így énekelte: „Todo-nada”, Minden-semmi, hogy a „Mindent” elnyerje az ember, vagyis szeretetben egyesüljön Istennel, semmit sem tarthat meg magának. És mégsem a lemondás, a „semmi” a lényeg, még csak nem is a „sötét éjszaka”, hiszen az ember a „Mindenben”, Istenben, újra „mindent” megtalál. Ővé lesz a teljes élet. Ruiz professzor műve kétségtelenül szakkönyv; olvasása tevékeny együttműködést, bizonyos előismereteket kíván, és még valamit: „Keresztes Szent János lelkiségéből, tanításából csak az ért meg valamit, aki mer kockáztatni, azaz aki mindjárt a gyakorlatban ki is próbálja az olvasottakat” (Előszó). Ekkor észreveszi, hogy Federico Ruiz nemcsak bevezette, hanem mesteri módon már messzire is vitte Keresztes Szent János rendszerében.

A fordító érezhetően küszködött azzal, hogy az olasz/spanyol kulcsszavakat korszerű és mindenki számára érthető magyar nyelven fejezze ki. Elismeréssel kell még szólnunk a könyv tudatosan leegyszerűsített szemléltető ábráiról és az ügyesen alkalmazott nyomdatechnikai fogásokról.

A könyv megrendelhető: Karmelitenkloster, A-4020 Linz, Landstrasse 33.

Msgr. Nyáry Ernő OCD